

BELGISCHE SENAAT**—
BUITENGEWONE ZITTING 1988
—****—
7 JUNI 1988
—****Voorstel van wet strekkende om gezinnen aan te zetten tot het krijgen van een derde kind****(Ingediend door mevr. Delruelle-Ghobert)****—
TOELICHTING
—**

In het jaar 2000 zullen er in de wereld ongeveer 600 000 000 mensen van 60 jaar of ouder zijn; in de geïndustrialiseerde landen alleen al zullen er 230 miljoen zijn en in België 2 000 000.

In de meeste westerse landen zal één inwoner op vier « oud » zijn.

Het verschijnsel van de veroudering van de bevolking gaat in onze landen gepaard met een vermindering van de vruchtbaarheidsgraad. In verschillende Europese landen hebben waarschuwingen van deskundigen ertoe geleid dat diverse maatregelen werden genomen om deze verontrustende toestand te verhelpen. De gevolgen kunnen immers in de nabije toekomst tot een ingrijpende verandering van onze levenswijze leiden.

Inzake België spreken de statistieken duidelijke taal : op 31 december 1980 telde het Rijk 9 851 800 inwoners. In 1985 was de bevolking gedaald tot 9 803 461 inwoners en in 1990 zouden er nog slechts 9 733 497 zijn. In 1995 zou de bevolking van het Rijk 9 677 915 inwoners bedragen en in het jaar 2000 nog slechts 9 615 222.

In Frankrijk werd op 4 januari 1985 een wet aangenomen houdende maatregelen ten voordele van jonge en grote gezinnen. In de Bondsrepubliek Duitsland streeft de C.D.U.-

SENAT DE BELGIQUE**—
SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1988
—****—
7 JUIN 1988
—****Proposition de loi favorisant l'accueil du troisième enfant dans les familles****(Déposée par Mme Delruelle-Ghobert)****—
DEVELOPPEMENTS
—**

En l'an 2000, près de 600 000 000 de personnes seront âgées de 60 ans et plus dans le monde, dont 230 000 000 dans les seuls pays industrialisés et 2 000 000 en Belgique.

Dans la plupart des pays occidentaux, un citoyen sur quatre sera « vieux ».

Ce phénomène de vieillissement de la population s'accompagne dans nos pays d'une diminution du taux de fécondité. La situation paraît alarmante dans plusieurs pays européens qui, suite aux avertissements des spécialistes, ont pris diverses mesures de manière à remédier à cette situation dont les conséquences sont susceptibles à terme de modifier radicalement le mode de vie dans un avenir proche.

En ce qui concerne la Belgique, les statistiques sont également très révélatrices : au 31 décembre 1980, le Royaume comptait 9 851 800 habitants. En 1985, la population a chuté à 9 803 461 habitants. En 1990, il devrait y avoir 9 733 497 habitants. En 1995, la population du Royaume devrait se chiffrer à 9 677 915. En l'an 2000, elle devrait chuter à 9 615 222.

La France a voté le 4 janvier 1985 une loi relative aux mesures en faveur des jeunes familles et des familles nombreuses. En République fédérale d'Allemagne, la C.D.U.-

C.S.U. naar een verhoging van het geboortencijfer door een uitkering toe te kennen aan alle moeders die gedurende één jaar na de geboorte van een kind thuis blijven. Voorheen werd die uitkering enkel betaald aan vrouwen die beroepsarbeid verrichten. Ook mannen kunnen voortaan deze « opvoedingspremie » genieten.

België heeft onlangs voor een meer resoluut gezinsvriendelijk beleid geopteerd. Met de herstellwet van 22 januari 1985 werd een regeling inzake de organisatie van de beroepsloopbaan ingevoerd waarbij een werknemer of werknemster, mits de werkgever daarmee instemt, zes maanden tot één jaar verlof kan nemen en een vergoeding van 10 500 frank per maand kan genieten op voorwaarde dat hij (zij) door een werkloze wordt vervangen.

De recente maatregelen die op fiscaal gebied zijn genomen (« splitting » van de belastbare inkomsten, enz.) zijn eveneens gunstig voor de gezinnen. De wet van 1 augustus 1985 houdende sociale bepalingen voorziet in gunstiger maatregelen voor het derde kind, met name het optrekken van de kinderbijslag voor het derde en het vierde kind tot het niveau van die voor het vijfde kind.

De Regering heeft voorts besloten van 1986 tot 1989 jaarlijks een bijkomend bedrag van 1 à 2 miljard voor de kinderbijslagen uit te trekken.

Die bijkomende kredieten moeten het mogelijk maken voor alle kinderen de leeftijdstoetslag van 6 en van 12 jaar te verhogen en de kinderbijslagstelsels voor werknemers en zelfstandigen te vereenvoudigen en meer op elkaar af te stemmen.

Dat zijn verheugende initiatieven, maar men moet toch vaststellen dat hiermee een gezinsvriendelijk beleid in het algemeen wordt beoogd en niet zozeer een beleid gericht op het krijgen van een derde kind.

Grote gezinnen komen thans hoe langer hoe minder frequent voor; de meeste gezinnen hebben één of twee kinderen. Het grootste deel van de kinderbijslagen gaat naar die gezinnen en draagt niets bij tot het verwezenlijken van de doelstelling om het aantal geboorten te doen toenemen.

Wij geloven dan ook dat een specifiek beleid nodig is ter bevordering van het krijgen van een derde kind.

Een moeder die ten minste drie kinderen opvoedt en geen beroepsarbeid verricht, heeft recht op een regeling die gelijkwaardig is aan die van de wet van 4 augustus 1986 voor het huispersoneel. Een dergelijke moeder zal als « huisbediende » worden beschouwd. Haar toestand zal kunnen worden vergeleken met die van de echtgenote van een zelfstandige aan wie een « loon » wordt toegekend als zij in de zaak meewerkt.

De bezoldiging moet ten minste 100 000 frank per belastbaar tijdperk, d.w.z. per kalenderjaar, bedragen. De moeder aan de haard moet in het stelsel der sociale zekerheid worden ingeschreven zoals voor het huispersoneel is aanbevolen.

C.S.U. a décidé de relancer la natalité en accordant à toutes les mères qui restent chez elles un an après la naissance d'un enfant une allocation, ce type d'allocation était autrefois réservée aux femmes menant une activité professionnelle. Les hommes pourront dorénavant jouir également de cette « aide à l'éducation ».

La Belgique a opté récemment pour une politique plus résolument familiale. La loi de redressement du 22 janvier 1985 a prévu un système d'organisation de la carrière professionnelle qui permet à un(e) travailleur(se) de prendre un congé d'une durée de six mois à un an moyennant accord de l'employeur et de bénéficier d'une indemnité de 10 500 francs par mois à condition d'être remplacé(e) dans son emploi par un(e) chômeur(se).

Les dernières dispositions prises en matière fiscale (fractionnement des impôts etc.) sont plus favorables aux familles également. La loi portant des dispositions sociales du 1er août 1985 envisage des mesures plus favorables au 3e enfant en égalisant les taux d'allocations familiales des troisième et quatrième enfants au niveau du cinquième enfant.

Le Gouvernement a d'autre part décidé d'affecter aux allocations familiales un montant supplémentaire de l'ordre de 1 à 2 milliards par année de 1986 à 1989.

Les crédits supplémentaires permettront de majorer pour tous les enfants les suppléments d'âge à 6 et à 12 ans et de rapprocher, en les simplifiant, les barèmes salariés et indépendants.

Chacun se réjouira de ces initiatives, tout en observant que dans l'ensemble, elles s'adressent plus à la promotion d'une politique familiale qu'à une politique en faveur du 3e enfant.

La croissance des familles subit actuellement un freinage puissant; elles comptent en général soit un seul enfant, soit 2. La part la plus importante des prestations familiales revient à ces familles sans rencontrer l'objectif de promotion des naissances.

C'est pourquoi, nous pensons qu'une promotion spécifique de l'accueil du troisième enfant doit être envisagée.

La mère de famille qui élève trois enfants au moins et qui n'a pas d'occupation professionnelle propre a le droit de bénéficier d'un régime équivalent à celui prévu pour le personnel domestique en vertu de la loi du 4 août 1986. A ce titre, elle sera considérée comme « employée de maison ». Sa situation sera comparable à l'épouse aidante pour laquelle un « traitement » est reconnu.

Les rémunérations devront atteindre au moins 100 000 F par période imposable, c'est-à-dire par année civile. La mère au foyer sera inscrite au régime de la sécurité sociale, comme cela est recommandé pour le personnel de maison.

Die fictieve bezoldiging kan van het totaal belastbaar inkomen worden afgetrokken, binnen de perken en onder de voorwaarden vermeld in de koninklijke besluiten tot uitvoering van de programmawet van 4 augustus 1986.

Die voordelen gelden zolang de moeder haar drie kinderen opvoedt en voor hen kinderbijslag ontvangt.

De begunstigden van een dergelijke vervangingsbezoldiging hebben vanaf de leeftijd van 65 jaar recht op een rustpensioen. Het bedrag van dat pensioen wordt bepaald door de periode gedurende welke zij een vervangingsbezoldiging hebben genoten. Dit voordeel dat aan een van de ouders van een gezin van ten minste drie kinderen wordt toegekend, vindt zijn rechtvaardigingsgrond in de positieve gevolgen die van de wet en van een stijgend geboortecijfer worden verwacht voor de financiering van het pensioenstelsel. Er mag namelijk worden verwacht dat drie actieve bijdragen zullen storten in een van de pensioenstelsels wanneer de begunstigde van de vervangingsbezoldiging zijn/haar recht op een rustpensioen zal doen gelden. De voorgestelde regeling vertoont samenhang aangezien het voordeel dat aan een van de ouders wordt toegekend, in het verlengde ligt van de inspanning die hij (zij) zich gedurende de vruchtbaarheidsjaren heeft getroost.

De begunstigde van de vervangingsbezoldiging mag slechts beroepsarbeid verrichten op een deeltijdse basis, met name het verschil tussen voltijds werk en dat gedeelte van de arbeidsduur dat voor de berekening van de vervangingsbezoldiging in aanmerking wordt genomen. De begunstigde van de vervangingsbezoldiging kan op eenvoudig verzoek opnieuw in het vroegere sociale zekerheidsstelsel worden opgenomen. In geval van scheiding van tafel en bed of uit de echt blijft deze regeling gelden voor de begunstigde van de vervangingsbezoldiging voor zover hem (haar) het hoederecht over de kinderen is opgedragen. Is dat niet het geval, dan valt hij (zij) automatisch opnieuw onder het vroegere sociale zekerheidsstelsel.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL

In artikel 71, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 10 februari 1981, artikel 9 van de wet van 27 december 1984 en artikel 13 van de wet van 4 augustus 1986, wordt een punt 7°*bis* ingevoegd, luidende :

« 7°*bis* de fictieve bezoldigingen toegekend aan degene van de ouders die ten minste drie kinderen opvoedt en sedert

Ces rémunérations seront déductibles du revenu imposable globalement dans les limites et les conditions précisées par les arrêtés royaux pris en exécution de la loi-programme du 4 août 1986.

Ces avantages seront consentis aussi longtemps que la mère procède à l'éducation de ses 3 enfants et qu'elle bénéficie des allocations familiales pour eux.

Les bénéficiaires du traitement de substitution auront droit à une pension de retraite à partir de 65 ans. Le montant de cette pension sera calculé en fonction de la durée du traitement de substitution. La justification de cet avantage reconnu à l'un des parents d'une famille d'au moins trois enfants tient dans l'effet positif attendu de la loi et d'une reprise de la natalité sur le financement des pensions. On peut en effet estimer que trois actifs cotiseront à un des régimes de pension, quand le bénéficiaire du traitement de substitution fera valoir son droit à la pension de retraite. Il y a donc une cohérence évidente dans le système proposé : l'avantage accordé à l'un des parents est dans le droit fil de l'effort qu'il a accepté pendant les années de fécondité.

Le bénéficiaire du traitement de substitution ne peut exercer d'activité professionnelle que pour une fraction de temps, égale à la différence entre le temps complet et la fraction qui sert à déterminer le montant du traitement de substitution. Le bénéficiaire du traitement de substitution pourra revenir définitivement au régime des allocations, sur simple demande. En cas de séparation ou divorce, le bénéficiaire du traitement de substitution garde ce régime à condition que la garde des enfants lui soit confiée. Dans le cas inverse, le retour au régime des allocations est automatique.

J. DELRUELLE-GHOBERT.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE

A l'article 71, § 1er, du Code des impôts sur les revenus, tel que modifié par l'article 8 de la loi du 10 février 1981, par l'article 9 de la loi du 27 décembre 1984 et par l'article 13 de la loi du 4 août 1986, il est inséré un 7°*bis*, libellé comme suit :

« 7°*bis* les rémunérations attribuées fictivement à celui des parents qui élève trois enfants au moins et qui est domi-

ten minste 20 jaar zijn woonplaats in België heeft, voor zover die bezoldigingen voldoen aan de voorwaarden bepaald in § 2*bis*, 1° en 2°, van dit artikel. »

cilié en Belgique depuis vingt ans au moins pour autant que ces rémunérations répondent aux conditions prévues par le paragraphe 2*bis*, 1° et 2° du présent article. »

J. DELRUELLE-GHOBERT.